

INFORMACIJA
o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja
uvoznih i izvoznih dažbina

UVOD

Odredbama člana 207. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 58/15), koji se primjenjuje od 25.04.2018. godine, propisani su slučajevi oslobađanja od plaćanja uvoznih i izvoznih dažbina (carinske povlastice).

Odlukom o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih i izvoznih dažbina („Službeni glasnik BiH“, broj 24/18) propisuju se uslovi i postupak ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina pri puštanju robe u slobodan promet u slučajevima propisanim članom 207. tačka a) Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini i ograničenja u pogledu raspolaganja robom koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina.

Od plaćanja uvoznih dažbina, između ostalog, oslobađaju se i robe za čiji uvoz imaju izražen interes iseljenici iz BiH i njihovi potomci, i to:

- Oprema koja predstavlja ulog stranog lica;
- Oprema za proizvodnju;
- Lična imovina fizičkog lica koje prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države;
- Roba koja se uvozi povodom sklapanja braka;
- Lična imovina naslijeđena u drugoj državi;
- Školska oprema, obrazovni materijali i povezani predmeti domaćinstva;
- Roba zanemarive vrijednosti;
- Pošiljke koje fizičko lice šalje drugom fizičkom licu;
- Roba koja se nalazi u ličnom prtljagu putnika;
- Obrazovni, naučni i kulturološki materijali, naučni instrumenti i uređaji;
- Instrumenti i uređaji namijenjeni za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnostičiranje ili liječenje;
- Proizvodna sredstva i druga oprema koja se uvozi u svrhu prenosa djelatnosti iz druge države;
- Roba za humanitarne organizacije;
- Roba za žrtve nesreće, i
- Kovčezi, pogrebne urne i ukrasni pogrebni predmeti.

1. Oprema koja predstavlja ulog stranog lica

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se oprema koja predstavlja ulog stranog lica, osim putničkih vozila, automata za zabavu i igru na sreću.

Oprema koja predstavlja ulog stranog lica podrazumjeva sredstva za obavljanje registrirane djelatnosti i njihovi rezervni dijelovi, uređaji i dijelovi uređaja za zaštitu čovjekove sredine, sredstva za zaštitu na radu i ličnu zaštitu, osim putničkog automobila i njegovih rezervnih dijelova, automata za zabavu i igru na sreću i njihovih rezervnih dijelova, materijal za izgradnju i popravak građevinskih objekata za obavljanje djelatnosti.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za opremu koju inostrani ulagač, na osnovu ugovora o ulaganju, investira kao svoj ulog u pravno lice, ili uvozi u ime i za račun pravnog lica, ako se plaća sredstvima pribavljenim iz uloga inostranog ulagača u to pravno lice.

Oprema puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može se prodati, prenijeti ili otuđiti po bilo kom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa i plaćanja uvoznih dažbina, do isteka roka od 36 mjeseci od dana puštanja u slobodan promet.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za opremu korisnik podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je oprema prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu gdje će se oprema koristiti.

U zahtjevu navodi i mjesto korišćenja opreme, a uz isti podnosi:

- ugovor ili drugi odgovarajući akt o ulaganju inostranog ulagača u pravno lice, na osnovu kojeg se uvozi predmetna oprema,
- dokaz o registraciji stranog uloga kod nadležnog organa, ako je propisana obaveza registracije stranog uloga,
- specifikacija opreme po rednom broju, tarifnim oznakama i naimenovanju iz Carinske tarife, uz navođenje količine, pojedinačne i ukupne vrijednosti, ovjerenu od korisnika oslobađanja,
- Obrazac na linku: <http://www.mvteo.gov.ba/Content/Read/oslobodenja-od-dadzbina-ovjera-specifikacija>
- izjava ulagača da oprema nije starija od deset godina.

Odluku po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

2. Oprema za proizvodnju

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se oprema za proizvodnju koja se ne proizvodi u Bosni i Hercegovini, koja se uvozi za novu ili proširenje postojeće proizvodnje, modernizaciju proizvodnje, uvođenje nove odnosno osavremenjenje postojeće proizvodne tehnologije, a kojom se obavlja neposredna proizvodna djelatnost.

Oprema puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može se prodati, prenijeti ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa i plaćanja uvoznih dažbina, do isteka roka od 36 mjeseci od dana puštanja u slobodan promet.

Oprema puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina sa kojom se postupa suprotno podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za opremu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je oprema prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu gdje će se oprema koristiti.

U zahtjevu navodi i mjesto korišćenja opreme, a uz isti podnosi:

- dokaz o registraciji proizvodne djelatnosti za čije će obavljanje opremu neposredno koristiti,
- izjava o namjeni uvoza opreme i da će tu opremu koristiti isključivo za obavljanje neposredne proizvodne djelatnosti,
- potvrda Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine da se predmetna oprema ne proizvodi u Bosni i Hercegovini,
- specifikacija opreme po rednom broju, tarifnim oznakama i naimenovanju iz Carinske tarife, uz navođenje količine, pojedinačne i ukupne vrijednosti, ovjerenu od korisnika oslobađanja i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine
- obrazac na linku: <http://www.mvteo.gov.ba/Content/Read/oslobodenja-od-dadzbina-ovjera-specifikacija>

Odluku po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

3. Lična imovina fizičkog lica koje prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se lična imovina fizičkog lica koje prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države u Bosnu i Hercegovinu.

Korisnik oslobađanja može biti:

- državljanin Bosne i Hercegovine koji prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države,
- strani državljanin koji prenosi svoje uobičajeno prebivalište iz druge države i ima odobren privremeni boravak u Bosni i Hercegovini od najmanje godinu dana.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se pod sljedećim uvjetima:

- da je korisnik oslobađanja prije prenosa imao uobičajeno prebivalište izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine najmanje 12 mjeseci neprekidno,
- da uvozi ličnu imovinu koja je bila u vlasništvu i koju je koristio u svom ranijem uobičajenom prebivalištu najmanje šest mjeseci prije dana prestanka uobičajenog prebivališta u drugoj državi. Rok od šest mjeseci ne odnosi se na kućne zalihe namirnica i drugu potrošnu robu,
- da nije koristio oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na uvoz lične imovine u prethodnih pet godina. Ovaj period računa se do dana podnošenja zahtjeva za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, nezavisno da li je u tom periodu pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ostvareno u skladu sa odredbama odluke ili u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu odluke,
- da je lična imovina namijenjena za upotrebu u istu svrhu u Bosni i Hercegovini.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za:

- alkoholne proizvode,
- duvan ili duvanske proizvode,
- komercijalna prevozna sredstva,
- opremu i predmete koji se koriste u obavljanju djelatnosti ili zanimanja, osim prenosne opreme primijenjenih i slobodnih zanimanja.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo za ličnu imovinu koja je prijavljena za puštanje u slobodan promet u roku od 12 mjeseci od dana kada je korisnik oslobađanja preseljenjem uspostavio prebivalište ili boravak u Bosni i Hercegovini.

Nadležni carinski organ može zahtijevati od korisnika oslobađanja podnošenje dodatnih dokaza o datumu njegovog fizičkog preseljenja, npr. dokaz o eventualnoj odjavi uobičajenog prebivališta u drugoj državi, o otkazivanju zakupa stambenog prostora, akt o prestanku zaposlenja, avionska ili druga prevozna karta, ovjera ulaska u Bosnu i Hercegovinu u putnu ispravu žigom graničnog policijskog organa i slično.

Period prethodnog neprekidnog uobičajenog prebivališta u drugoj državi, za strane državljane, računa se do datuma odobravanja privremenog boravka u Bosni i Hercegovini, a rok za ostvarivanje prava na korišćenje oslobađanja računa se od datuma odobravanja privremenog boravka u Bosni i Hercegovini.

Lična imovina može se pustiti u slobodan promet u više odvojenih pošiljki u rokovima navedenim u odluci. Lična imovina puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može se prodati, prenijeti ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa i plaćanja uvoznih dažbina, do isteka roka od 12 mjeseci od dana puštanja u slobodan promet. Za privatno motorno vozilo i njegovu prikolicu, kamp kućicu, rekreacijsko plovilo i privatni avion taj rok iznosi 36 mjeseci.

Lična imovina puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina sa kojom se postupa suprotno od navedenog podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste lične imovine i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Izuzetno, na zahtjev korisnika oslobađanja, carinski organ može odobriti oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na ličnu imovinu prijavljenu za puštanje u slobodan promet i prije dana prestanka njegovog uobičajenog prebivališta u državi iz koje se namjerava preseliti, ako se pisanom izjavom obaveže da će se preseliti u roku šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva i položi osiguranje za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati ako do preseljenja u odobrenom roku ne dođe.

Period prethodnog vlasništva i korišćenja lične imovine računa se do dana prvog puštanja lične imovine u slobodan promet.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za ličnu imovinu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je lična imovina prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu prebivališta ili boravka korisnika oslobađanja.

Državljanin Bosne i Hercegovine uz zahtjev podnosi:

- potvrdu diplomatskog ili konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u drugoj državi, kojom se potvrđuje period neprekidnog uobičajenog prebivališta u drugoj državi, ili drugi odgovarajući dokument,
- dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini ili prijava boravka u Bosni i Hercegovini,
- izjavu: o danu preseljenja u Bosnu i Hercegovinu, te da u predhodnom periodu nije koristio oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na uvoz lične imovine i da će ličnu imovinu koristiti u istu svrhu u Bosni i Hercegovini, ovjerenu kod nadležnog organa,

- popis lične imovine koju uvozi,
- prema potrebi, na zahtjev carinskog organa, dokaz da je lična imovina bila u vlasništvu i da ju je koristio najmanje šest mjeseci prije prestanka uobičajenog prebivališta u drugoj državi,

Strani državljanin uz zahtjev podnosi:

- akt nadležnog organa o odobravanju privremenog boravka u Bosni i Hercegovini u periodu od najmanje godinu dana,
- izjavu o danu preseljenja u Bosnu i Hercegovinu, te da u predhodnom periodu nije koristio oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina na uvoz lične imovine i da će ličnu imovinu koristiti u istu svrhu u Bosni i Hercegovini, ovjerenu kod nadležnog organa, popis lične imovine koju uvozi,
- prema potrebi, na zahtjev carinskog organa, dokaz da je lična imovina bila u vlasništvu i da ju je koristio najmanje šest mjeseci prije prestanka uobičajenog prebivališta u drugoj državi.

Odluku po zahtjevu za oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

4. Roba koja se uvozi povodom sklapanja braka

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se roba koja se uvozi povodom sklapanja braka - svadbena oprema, predmeti domaćinstva i pokloni, novi ili korišćeni, koji pripadaju fizičkom licu koje se radi sklapanja braka preseljava iz druge države u Bosnu i Hercegovinu.

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađaju se i pokloni koji se uobičajeno daju prilikom sklapanja braka i koje lice koje ispunjava uvjete dobije od lica sa uobičajenim prebivalištem u drugoj državi, s tim da vrijednost svakog pojedinačnog poklona koji se uvozi uz oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina ne smije biti veća od 2.000,00 konvertibilnih maraka.

Oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo licu:

- čije je uobičajeno prebivalište bilo izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno i
- koje podnese dokaz o sklapanju braka.

Oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo za robu koja je prijavljena za puštanje u slobodan promet:

- najranije dva mjeseca prije datuma utvrđenog za sklapanje braka, i
- najkasnije četiri mjeseca nakon datuma sklapanja braka.

Ako je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina prije sklapanja braka, korisnik oslobođanja mora položiti osiguranje za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati ako do sklapanja braka ne dođe, odnosno ako carinskom organu koji je donio odluku o oslobođanju ne dostavi dokaz o sklapanju braka. Ako korisnik oslobođanja ne dostavi dokaz o sklapanju braka, carinski organ naplaćuje uvozne dažbine na osnovu elemenata za obračun tih dažbina koji odgovaraju robi na dan prihvatanja carinske deklaracije.

Roba puštena u slobodan promet uz oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može se prodati, prenijeti ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje

druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa i plaćanja uvoznih dažbina, do isteka roka od 12 mjeseci od dana puštanja u slobodan promet. Roba puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina sa kojom se postupa suprotno od propisanog podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu boravka korisnika oslobađanja.

Uz zahtjev podnosi:

- dokaz o boravku u Bosni i Hercegovini,
- dokaz o periodu neprekidnog uobičajenog prebivališta u državi iz koje se preseljava radi sklapanja braka,
- popis robe koju uvozi,
- dokaz o sklapanju braka ili o datumu utvrđenom za sklapanje braka, u zavisnosti od situacije.

Odluku po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

5. Lična imovina naslijeđena u drugoj državi

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se lična imovina koju državljanin Bosne i Hercegovine i strani državljanin stalno nastanjen u Bosni i Hercegovini naslijedi u drugoj državi (imovina koja predstavlja ostavštinu preminulog).

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za:

- alkoholne proizvode,
- duvan i duvanske proizvode,
- komercijalna prevozna sredstva,
- opremu i predmete koji su služili za obavljanje djelatnosti ili zanimanja, osim prenosne opreme primijenjenih i slobodnih zanimanja koja je služila za obavljanje profesije ili zanimanja preminulog lica,
- zalihe sirovina i gotovih i polugotovih proizvoda,
- životinje i zalihe namirnica koje su veće od količina razumno potrebnih za uobičajene porodične potrebe.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo za ličnu imovinu prijavljenu za puštanje u slobodan promet najkasnije u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke o nasljeđivanju, u jednoj ili više odvojenih pošiljki. Carinski organ, na zahtjev korisnika oslobađanja, može produžiti ovaj rok u slučaju nastupanja posebnih okolnosti na koje korisnik oslobađanja nije mogao uticati a koje su mu onemogućile uvoz u navedenom roku dok traju takve okolnosti (na primjer bolest nasljednika, nemogućnost stupanja u posjed naslijeđenih predmeta i slično).

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za ličnu imovinu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je lična imovina prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu predočenja robe.

Uz zahtjev podnosi:

- pravosnažnu odluku nadležnog organa o nasljeđivanju lične imovine koju uvozi. Izuzetno, na naslijedene predmete koje je ostavilac lično koristio (odjeća, obuća, posteljina, kuhinjsko posuđe i pribor, kozmetika, te druge manje kućne potrepštine), kao dokaz u smislu ove tačke može se podnijeti samo izvod iz matične knjige umrlih,

Odluka o oslobađanju od plaćanja uvoznih dažbina po zahtjevu donosi se u obliku zabilješke u carinskoj deklaraciji u sistemu elektronske razmjene podataka, odnosno na JCI ako se podnosi pisana carinska deklaracija.

6. Školska oprema, obrazovni materijali i povezani predmeti domaćinstva

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se školska oprema, obrazovni materijali i s tim povezani predmeti domaćinstva koji pripadaju učeniku ili studentu koji boravi u carinskom području Bosne i Hercegovine u svrhu školovanja ili studiranja i koji su namijenjeni za ličnu upotrebu tokom trajanja njegovog školovanja ili studija.

Pravo na oslobađanje ima učenik ili student koji je upisan u školsku ustanovu na području Bosne i Hercegovine da bi redovno pohađalo nastavu.

Oprema podrazumjeva odjeću, obuću i posteljinu, obrazovni materijali predmete i instrumente (uključujući i prenosne računare) koje učenik ili student uobičajeno koristi u svrhu njegovog školovanja ili studija.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se jednom tokom školske godine.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za navedenu robu korisnik oslobađanja podnosi ulaznoj carinskoj kancelariji.

Uz zahtjev podnosi:

- dokaz o odobravanju boravka u Bosni i Hercegovini, izdat od nadležnog organa,
- popis predmeta koje uvozi, koji popis sadrži i izjavu korisnika oslobađanja o namjeni uvoza predmeta,
- dokaz da je korisnik oslobađanja upisan u školsku ustanovu u toku odnosne školske godine na području Bosne i Hercegovine.

Odluka o oslobađanju od plaćanja uvoznih dažbina po zahtjevu donosi se u obliku zabilješke na zahtjevu.

7. Roba zanemarive vrijednosti

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se roba zanemarive vrijednosti sadržana u pošiljci poslanoj direktno iz druge države primaocu u Bosni i Hercegovini.

"Robom zanemarive vrijednosti" smatra se roba čija je ukupna vrijednost do 300,00 konvertibilnih maraka po pošiljci.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za:

- alkoholne proizvode,
- parfeme i toaletne vode,
- duhan i duhanske proizvode.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu odobrava usmeno carinski ured kojem je roba predočena.

8. Pošiljke koje fizičko lice šalje drugom fizičkom licu

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se roba nekomercijalnog karaktera sadržana u pošiljci koju besplatno šalje fizičko lice iz druge države fizičkom licu u Bosni i Hercegovini.

U svrhu ostvarivanja ovog prava, "pošiljke nekomercijalnog karaktera" smatraju se povremene pošiljke koje sadrže isključivo robu namijenjenu ličnoj upotrebi ili upotrebi članova domaćinstva korisnika oslobađanja, koja po svojoj vrsti i količini ukazuje da se ne radi o komercijalnom karakteru i da ih je pošiljalac primaocu poslao besplatno.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina primjenjuje se na robu vrijednosti do 90,00 konvertibilnih maraka po pošiljci.

Ukoliko je ukupna vrijednost pošiljke veća od iznosa 90 KM, a sadrži dva ili više predmeta, oslobađanje do tog iznosa odobrava se za one predmete za koje bi oslobađanje bilo odobreno da se uvoze odvojeno, s tim da se vrijednost pojedinačnog predmeta ne može podijeliti.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina količinski se ograničava, po pošiljci, za određenu robu kako slijedi:

- duvan i duvanski proizvodi: do 50 cigareta ili 25 cigarilosa (cigarilosi su cigare težine do 3 grama po komadu) ili 10 cigara ili 50 grama duvana za pušenje ili odgovarajuća proporcionalna kombinacija količine navedenih duvanskih proizvoda,
- alkohol i alkoholna pića: destilovana i žestoka alkoholna pića s učešćem alkohola većim od 22% volumena, nedenaturisani etilni alkohol s učešćem alkohola od 80% volumena i više: 1 litra, ili destilovana i žestoka alkoholna pića, aperitivi iz vina ili alkohola i slična pića s učešćem alkohola 22% volumena i manje, pjenušava i likerska vina: 1 litra ili odgovarajuća proporcionalna kombinacija količine navedenih pića, i ostalo,
- vino: 2 litre,
- parfemi do 50 ml ili toaletne vode do 250 ml.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu odobrava usmeno carinski ured kojem je roba predočena.

9. Roba koja se nalazi u ličnom prtljagu putnika

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se lični prtljag putnika, te roba nekomercijalnog karaktera u ličnom prtljagu putnika koju putnici unose sa sobom iz druge države u propisanoj vrsti, količini i vrijednosti.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se uz sljedeća količinska ograničenja po putniku i danu.

Duhan i duhanski proizvodi:

- do 200 cigareta, ili do 100 cigarilosa (cigarilosi su cigare težine do 3 grama po komadu), ili do 50 cigara, ili do 250 grama duhana za pušenje, ili odgovarajuća proporcionalna kombinacija količine navedenih duhanskih proizvoda,
- Alkohol i alkoholna pića:
- s učešćem alkohola većim od 22% volumena, ili nedenaturirani etilni alkohol s učešćem alkohola od 80% volumena i više: 1 litra, ili s učešćem alkohola 22% volumena i manje: 2 litre, ili odgovarajuća proporcionalna kombinacija količine navedenog alkohola i pića,
 - mirno vino: 4 litre,
 - pivo: 16 litara.

Putnici do 17 godina nisu oslobođeni od plaćanja uvoznih dažbina na gore navedenu robu.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na ostalu robu nekomercijalnog karaktera ograničava se na predmete u vrijednosti do 600,00 konvertibilnih maraka po putniku i danu, neovisno od vrste prijevoznog sredstva kojim putnik putuje.

U vrijednost robe ne uračunava se gore navedena roba za koju su propisana količinska ograničenja po putniku i danu.

Vrijednost ličnog prtljaga putnika, koji se uvozi privremeno, ili se uvozi ponovno nakon privremenog izvoza, i vrijednost lijekova neophodnih za lične potrebe putnika, ne uzima se u obzir za potrebe primjene oslobađanja.

Ako je vrijednost pojedinog predmeta koji se uvozi veća od vrijednosti 600 KM, u svrhu ostvarivanja oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina, vrijednost takvog predmeta ne može se podijeliti, niti se njegova vrijednost može dijeliti na dva ili više lica.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu odobrava usmeno ulazni carinski ured.

10. Instrumenti i uređaji namijenjeni za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnosticiranje ili liječenje

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađaju se instrumenti i uređaji namijenjeni za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnosticiranje ili liječenje koje dobrotvorne ili neprofitne organizacije ili fizička lica doniraju zdravstvenim ustanovama, bolničkim odjeljenjima ili ustanovama za medicinsko istraživanje ili koje su te zdravstvene ustanove, bolnice ili ustanove za medicinsko istraživanje kupile sredstvima koje je u cjelini obezbijedila dobrotvorna ili humanitarna organizacija ili uz pomoć dobrovoljnih priloga, kao i na njihove rezervne dijelove i komponente ili pribor i alate koji se koriste za njihovo održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravku.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se pod uvjetom da je utvrđeno da:

- donacija odnosnih instrumenata ili uređaja ne skriva nikakvu komercijalnu namjeru donatora, i
- donator nije ni na koji način povezan sa proizvođačem instrumenata ili uređaja za koje se traži oslobađanje.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, pod istim uvjetima, primjenjuje se i na:

- rezervne dijelove, komponente ili pribor (dodatke) koji su posebno primjereni za instrumente i uređaje, pod uvjetom da se ti rezervni dijelovi, komponente ili pribor uvoze u isto vrijeme kada i ti instrumenti i uređaji ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za instrumente ili uređaje koji su prethodno već uvezeni uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina,
- alate koji se koriste za održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravku instrumenata ili uređaja, pod uvjetom da se ti alati uvoze u isto vrijeme kada i ti instrumenti i aparati ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za instrumente ili uređaje koji su prethodno već uvezeni uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema sjedištu korisnika oslobađanja.

Zahtjev sadrži sljedeće podatke:

- precizan trgovački opis instrumenta ili uređaja od strane proizvođača i njegovu osmocifrenu tarifnu oznaku Carinske tarife,
- naziv i adresu proizvođača i, ako je moguće, dobavljača,
- država porijekla instrumenta ili uređaja,
- mjesto upotrebe instrumenta ili uređaja,
- upotreba za koju je instrument ili uređaj namijenjen,
- ime ili naziv i adresu stranog donatora,

Uz zahtjev korisnik oslobađanja podnosi:

- izjava da će uvezenu robu koristiti isključivo za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnostikovanje ili liječenje, i
- izjava da donacija nema nikakvu komercijalnu namjeru donatora i da donator nije ni na koji način povezan sa proizvođačem predmetne donirane opreme,
- akt o donaciji predmetne robe ili dokaz da je roba kupljena od doniranih novčanih sredstava,
- potvrda ministarstva entiteta ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležnog za oblast zdravstva koja sadrži: podatke o statusu primaoca, o namjeni, vrsti i količini robe i suglasnost za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina, ne stariju od šest mjeseci,
- u slučaju kada se roba uvozi naknadno, podnosi se i kopija carinske deklaracije po kojoj je roba puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.

Odluku po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

11. Obrazovni, naučni i kulturološki materijali, naučni instrumenti i uređaji

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se obrazovni, naučni i kulturološki materijal naveden u Prilogu 1. bez obzira na to ko je primalac i za kakvu je upotrebu namijenjen.

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se obrazovni, naučni i kulturološki materijal naveden u Prilogu 2. pod uvjetom da je namijenjen:

- javnoj obrazovnoj, naučnoj ili kulturološkoj ustanovi ili organizaciji, ili
- ustanovi ili organizaciji u kategorijama navedenim za svaki predmet u trećoj koloni Priloga 2. koja je od ministarstva entiteta ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležnog za oblast prosvjete, nauke ili kulture dobila potvrdu koja sadrži: podatke o statusu primaoca, o namjeni, vrsti i količini robe i suglasnost za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina.

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađaju se naučni instrumenti i uređaji kada se uvoze isključivo u nekomercijalne svrhe. To oslobađanje ograničeno je na naučne instrumente i uređaje koji se ne proizvode u Bosni i Hercegovini, a namijenjeni su:

- javnoj ustanovi čija je osnovna djelatnost obrazovanje ili naučno istraživanje i onim organizacionim dijelovima javne ustanove čija je osnovna djelatnost obrazovanje ili naučno istraživanje, ili
- privatnoj ustanovi čija je osnovna djelatnost obrazovanje ili naučno istraživanje i koja je od ministarstva entiteta ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležnog za oblast prosvjete, nauke ili kulture dobila potvrdu koja sadrži: podatke o statusu primaoca, o

namjeni, vrsti i količini robe i suglasnost za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina u nekomercijalne svrhe primjenjuje se i na:

- rezervne dijelove, komponente ili dodatke koji su posebno primjereni za naučne instrumente ili uređaje, pod uvjetom da se ti rezervni dijelovi, komponente ili dodaci ne proizvode u Bosni i Hercegovini i uvoze u isto vrijeme kada i ti instrumenti i uređaji ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za instrumente ili uređaje koji su prethodno već uvezeni uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina.
- alate koji će se koristiti za održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravku naučnih instrumenata ili uređaja, pod uvjetom da se ti alati ne proizvode u Bosni i Hercegovini i da se uvoze u isto vrijeme kada i ti instrumenti i uređaji ili, ako se uvoze naknadno, da se može utvrditi da su namijenjeni za instrumente i uređaje:
- koji su prethodno već uvezeni uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, pod uvjetom da su ti instrumenti i uređaji još uvijek naučnog karaktera u trenutku podnošenja zahtjeva za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za alate.

Naučni instrument ili uređaj je svaki instrument ili uređaj koji je zbog svojih objektivnih tehničkih karakteristika i rezultata koje postiže uglavnom ili isključivo pogodan za naučne djelatnosti, smatra se da se "uvezen u nekomercijalne svrhe" primjenjuje na naučne instrumente ili uređaje namijenjene za upotrebu u neprofitne naučno-istraživačke ili obrazovne svrhe.

Kada se na osnovu objektivnih tehničkih karakteristika nekog instrumenta ili uređaja ne može jasno utvrditi treba li se on smatrati naučnim instrumentom ili uređajem, provjerava se upotreba predmetnog instrumenta ili uređaja za koji se traži oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina. Ako se provjerom utvrdi da se predmetni instrument ili uređaj koristi u naučne svrhe, smatra se da je isti naučnog karaktera.

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se oprema koju u nekomercijalne svrhe uvozi, ili se uvoz vrši u njeno ime, naučno-istraživačka ustanova ili organizacija sa sjedištem u drugoj državi, i to oprema:

- namijenjena za upotrebu od strane članova ili predstavnika te ustanove ili organizacije ili uz njihov pristanak u kontekstu i u okviru sporazuma o naučnoj suradnji čija je svrha provođenje međunarodnih naučno - istraživačkih programa u naučno - istraživačkim ustanovama sa sjedištem u Bosni i Hercegovini, a koja je od ministarstva entiteta ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležnog za oblast prosvjete, nauke ili kulture dobila odobrenje za navedenu svrhu koje sadrži: podatke o sporazumu koji je u pitanju, o statusu primaoca, o namjeni, vrsti i količini robe i suglasnost za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina,
- koja ostaje u vlasništvu lica sa prebivalištem ili sjedištem izvan Bosne i Hercegovine tokom njegovog boravka u carinskom području Bosne i Hercegovine.

Smatra se da je oprema "uvezena u nekomercijalne svrhe" ako je namijenjena za upotrebu u svrhu naučnog istraživanja koje se obavlja u neprofitne svrhe.

Roba puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može se prodati ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa.

Ako se roba, koja je puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa ustanovi ili organizaciji koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina prema navedenim odredbama, oslobađanje se može i dalje odobriti pod uvjetom da ta ustanova ili organizacija, od dana prijema, predmetnu robu koristi u svrhu koja joj daje pravo na to oslobađanje.

Roba sa kojom se postupa suprotno podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Ustanova ili organizacija koja prestane ispunjavati uvjete na osnovu kojih je ostvarila oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili koja robu uvezenu uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina namjerava koristiti u svrhe koje nisu predviđene Odlukom, o tome obavještava nadležni carinski organ.

Roba koja ostaje u posjedu ustanove ili organizacije koja prestane ispunjavati uvjete koji su joj dali pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan kada su se ti uslovi prestali ispunjavati, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Roba koju ustanova ili organizacija koja koristi oslobađanje koristi u svrhe koje nisu predviđene odredbama ovog odjeljka podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan kada se počela upotrebljavati u druge svrhe, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje po navedenim odredbama uvoznom carinskom uredu nadležnom prema sjedištu korisnika oslobađanja, odnosno prema mjestu predočenja robe.

Uz zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu korisnik oslobađanja podnosi izjavu o sljedećem:

- da će predmetnu robu otpremiti direktno na mjesto odredišta,
- da će predmetnu robu evidentirati u svoje knjigovodstvo,
- da će predmetnu robu koristiti isključivo u nekomercijalne svrhe,
- izjavu da je upoznat s obavezama koje proizilaze iz predmetnog oslobađanja i da će iste ispunjavati,
- da će omogućiti svaku vrstu kontrole koju nadležni organ smatra potrebnom u svrhu provjere ispunjavanja uvjeta za predmetno oslobađanje i upotrebe robe u svrhe za koje je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina,
- prilaže potvrdu od ministarstva entiteta ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nadležnog za oblast prosvjete, nauke ili kulture koja sadrži: podatke o statusu primaoca, o namjeni, vrsti i količini robe i suglasnost za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina ne stariju od šest mjeseci,
- potvrdu Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine da se predmetna roba ne proizvodi u Bosni i Hercegovini,
- u slučaju kada se roba uvozi naknadno, podnosi i kopiju carinske deklaracije o puštanju u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina,

Kada se zahtjev odnosi na oslobađanje uvoznih dažbina za naučne instrumente i uređaje koji se uvoze isključivo u nekomercijalne svrhe, zahtjev obavezno sadrži i sljedeće:

- precizan trgovački opis predmetnog instrumenta ili uređaja od strane proizvođača, objektivne tehničke karakteristike na osnovu kojih se instrument ili uređaj smatra naučnim i njegovu osmocifrenu tarifnu oznaku Carinske tarife,
- naziv i adresu proizvođača i, ako je moguće, dobavljača,
- državu porijekla instrumenta ili uređaja,
- mjesto upotrebe instrumenta ili uređaja,
- preciznu upotrebu za koju je instrument ili uređaj namijenjen,
- vrijednost instrumenta,
- količinu predmetnog instrumenta ili uređaja.

Uz zahtjev mora biti priložena i dokumentacija koja sadrži sve relevantne podatke o karakteristikama i tehničkim specifikacijama instrumenta ili uređaja.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina na opremu koju u nekomercijalne svrhe uvozi, ili se uvoz vrši u njeno ime, naučno-istraživačka ustanova ili organizacija sa sjedištem u drugoj državi, sadrži sljedeće podatke:

- precizan trgovački opis predmetne opreme, količinu, vrijednost i osmocifrenu tarifnu oznaku Carinske tarife,
- državu porijekla i državu otpreme opreme,
- mjesto upotrebe opreme,
- upotrebu za koju je oprema namijenjena i trajanje njene upotrebe,

Uz zahtjev, korisnik oslobađanja, podnosi sljedeće:

- izjavu da će predmetnu opremu koristiti isključivo u nekomercijalne svrhe,
- sporazum o naučnoj suradnji između naučno - istraživačke ustanove ili organizacije sa sjedištem u drugoj državi i u Bosni i Hercegovini,

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za navedenu robu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu predočenja robe.

Zavisno od slučaja za koje svrhe se uvozi roba, odluka o oslobađanju od plaćanja uvoznih dažbina donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured u upravnom postupku ili u obliku zabilješke u carinskoj deklaraciji u sistemu elektronske razmjene podataka, odnosno na JCI ako se podnosi pisana carinska deklaracija.

Ustanova ili organizacija kojoj se roba oslobodna od plaćanja uvoznih dažbina pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa dužna je, carinskom organu koji je donio prvobitnu odluku o oslobađanju, podnijeti zahtjev za odobravanje oslobađanja, odnosno prijenosa prava i obaveza u vezi tog oslobađanja sa prvobitnog korisnika oslobađanja.

Odluku po zahtjevu, u upravnom postupku, donosi carinski organ koji je donio prvobitnu odluku o oslobađanju.

12. Proizvodna sredstva i druga oprema koja se uvozi u svrhu prenosa djelatnosti iz druge države

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađaju se proizvodna sredstva i druga oprema koja pripada preduzeću koje definitivno prekida svoju djelatnost u drugoj državi i premješta se u carinsko područje Bosne i Hercegovine radi obavljanja slične djelatnosti.

Ako je preduzeće koje se premješta poljoprivredno imanje, životinje na njemu takođe se pri uvozu oslobađaju od plaćanja uvoznih dažbina.

U svrhu ostvarivanja ovog prava, "preduzeće" znači nezavisnu proizvodnu ili uslužnu privrednu jedinicu bez obzira na oblik organizovanja.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ograničeno je na proizvodna sredstva i drugu opremu koja je:

- osim u posebnim opravdanim slučajevima, korišćena u preduzeću najmanje 12 mjeseci do dana kada je preduzeće prestalo poslovati u državi iz koje je premjestilo svoju djelatnost,
- namijenjena za korišćenje u istu svrhu nakon premještanja u Bosnu i Hercegovinu,
- odgovara vrsti djelatnosti i veličini odnosnog preduzeća.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se preduzeću čije je premještanje u carinsko područje Bosne i Hercegovine posljedica ili svrha preuzimanja od ili spajanja sa preduzećem sa sjedištem u carinskom području Bosne i Hercegovine ako nije osnovana nova djelatnost.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za:

- prevozna sredstva koja po svom karakteru ne predstavljaju sredstva za proizvodnju ili za uslužne djelatnosti,
- zalihe svih vrsta namijenjenih za ljudsku potrošnju ili hranu za životinje,
- goriva i zalihe sirovina ili gotovih proizvoda ili poluproizvoda,
- životinje u vlasništvu trgovaca.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo za proizvodna sredstva i drugu opremu koja je prijavljena za puštanje u slobodan promet u roku od 12 mjeseci od dana kada je preduzeće prestalo poslovati u drugoj državi iz koje je premjestilo svoju djelatnost.

Proizvodna sredstva i druga oprema puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može se prodati, prenijeti ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa i plaćanja uvoznih dažbina, do isteka roka od 36 mjeseci od dana puštanja u slobodan promet.

Proizvodna sredstva i druga oprema puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina sa kojom se postupa suprotno od navedenog podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom su proizvodna sredstva i druga oprema prijavljeni za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema sjedištu korisnika oslobađanja.

Uz zahtjev podnosi:

- dokaz o prethodnom obavljanju registrirane privredne ili uslužne djelatnosti u drugoj državi iz koje je korisnik oslobađanja premjestio svoju djelatnost,
- dokaz o danu prestanka obavljanja te djelatnosti u drugoj državi,
- dokaz o registraciji slične djelatnosti u Bosni i Hercegovini,

- popis upotrebljavanih proizvodnih sredstava i druge opreme koju uvozi, uz navođenje njihovog trgovačkog naziva, tarifne oznake i količine za svaku stavku pojedinačno, te ukupne vrijednosti robe koju uvozi,
- dokaz da su proizvodna sredstva i druga oprema korišćena u odnosnom preduzeću najmanje 12 mjeseci do dana kada je to preduzeće prestalo poslovati u drugoj državi.

Odluku po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

13. Roba za humanitarne organizacije

U mjeri u kojoj ne dovodi do zloupotrebe ili većih poremećaja u konkurenciji, od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se sljedeće:

- roba koja zadovoljava osnovne potrebe ljudi (hrana, lijekovi, odjeća, obuća, sredstva higijene i posteljina) koju uvoze registrirane humanitarne organizacije radi besplatne podjele u humanitarne svrhe licima kojima je prijeko potrebna pomoć zbog stanja u kojem se nalaze, a koju bez ikakve komercijalne namjere besplatno šalju lica ili organizacije registrirane izvan Bosne i Hercegovine,
- oprema i kancelarijski materijal koje lica ili organizacije registrirane izvan carinskog područja Bosne i Hercegovine, bez ikakve komercijalne namjere pošiljaoca, besplatno šalju registriranim humanitarnim organizacijama isključivo za obavljanje njihove djelatnosti.

U svrhu ostvarivanja ovog prava "humanitarnom organizacijom" smatra se organizacija registrirana kod nadležnog organa u Bosni i Hercegovini za obavljanje humanitarne djelatnosti. Humanitarnom organizacijom, bez upisa u registar humanitarnih organizacija, u slučaju kada pruža humanitarnu pomoć, smatra se i vjerska zajednica koja ima organizovano pružanje humanitarne pomoći, "oprema" znači vozila hitne pomoći i specijalna vozila za prevoz invalidnih lica, informatička oprema neophodna za rad humanitarne organizacije, šatori, montažne kuće, pokrivači, nosila, pokretne kuhinje sa priborom i slično, koja ne može biti podijeljena bespovratno, nego mora ostati u vlasništvu humanitarne organizacije.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za:

- alkoholne proizvode,
- duvan i duvanske proizvode,
- kafu i čaj,
- motorna vozila, osim vozila hitne pomoći i specijalnih vozila za prevoz invalidnih lica.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo humanitarnoj organizaciji koja ima uspostavljene knjigovodstvene procedure koje nadležnim organima omogućavaju nadzor njihovog poslovanja i koje nude sve garancije koje se smatraju neophodnim.

Humanitarna organizacija kojoj je odobreno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne može robu prodati ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u svrhe koje su različite od onih za koje je odobreno oslobađanje ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa.

Ako se roba pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa humanitarnoj organizaciji koja ima isto pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina oslobađanje se i dalje odobrava pod uvjetom da ta humanitarna organizacija predmetnu robu koristi u svrhu koja joj daje pravo na to oslobađanje.

Roba puštena u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina a sa kojom se postupa suprotno propisanom podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Humanitarna organizacija koja prestane ispunjavati uvjete koji su joj dali pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili koja robu puštenu u slobodan promet bez plaćanja uvoznih dažbina namjerava koristiti u svrhe koje nisu predviđene ovim članom o tome obavještava nadležni carinski organ.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu nadležnom prema mjestu predočenja robe.

Uz zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu korisnik oslobađanja podnosi:

- dokaz da je registriran kao humanitarna organizacija, a za vjersku zajednicu dokaz da ima organizovano pružanje humanitarne pomoći,
- dokaz da se roba šalje besplatno, sa specifikacijom robe,
- izjavu:
 - 1) da ima uspostavljenu knjigovodstvenu evidenciju o krajnjim korisnicima robe i načinu pružanja humanitarne pomoći, koja omogućava efikasno sprovođenje carinskog nadzora nad upotrebom predmetne robe u skladu sa ovim članom i
 - 2) da je roba koju uvozi, saglasno pravilima humanitarne organizacije, namijenjena isključivo za besplatnu podjelu.

Uz zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za opremu i kancelarijski materijal korisnik oslobađanja podnosi:

- dokaz da je registriran kao humanitarna organizacija, a za vjersku zajednicu dokaz da ima organizovano pružanje humanitarne pomoći,
- dokaz da se oprema i kancelarijski materijal šalju besplatno, sa specifikacijom te robe,
- izjavu:
 - 1) da ima uspostavljenu knjigovodstvenu evidenciju koja omogućava efikasno sprovođenje carinskog nadzora nad upotrebom predmetne robe uvezene uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina,
 - 2) da će opremu i kancelarijski materijal koristiti isključivo za obavljanje registrirane humanitarne djelatnosti.

Odluka po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu donosi se u obliku zabilješke u carinskoj deklaraciji u sistemu elektronske razmjene podataka, odnosno na JCI ako se podnosi pisana carinska deklaracija.

14. Roba za žrtve nesreće

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se roba za žrtve nesreće koju uvozi organ uprave i registrirana humanitarna organizacija - korisnik oslobađanja, a koja je namijenjena:

- za besplatnu podjelu žrtvama elementarnih nepogoda koje su pogodile teritoriju Bosne i Hercegovine,
- za besplatnu upotrebu od strane žrtava tih nepogoda, dok pri tome ostaje u vlasništvu organa uprave ili humanitarne organizacije.

Roba koju za puštanje u slobodan promet uvozi agencija iz druge države koja pruža pomoć u slučaju elementarne nepogode radi zadovoljavanja svojih operativnih potreba tokom perioda pružanja navedene pomoći također ima pravo na oslobađanje pod istim uvjetima.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za materijale i opremu namijenjenu za obnovu područja pogođenih elementarnom nepogodom, kao ni za obnovu individualnih i poslovnih stambenih prostora i objekata žrtava elementarnih nepogoda.

U svrhu primjene ovog člana, "humanitarnom organizacijom" smatra se organizacija registrirana kod nadležnog organa u Bosni i Hercegovini za obavljanje humanitarne djelatnosti. Humanitarnom organizacijom, bez upisa u registar humanitarnih organizacija, u slučaju kada pruža humanitarnu pomoć, smatra se i vjerska zajednica koja ima organizirano pružanje humanitarne pomoći.

Oslobađanje se odobrava organu uprave ili humanitarnoj organizaciji koja ima uspostavljene knjigovodstvene procedure koje nadležnim organima omogućavaju nadzor njihovog poslovanja i koje nude sve garancije koje se smatraju neophodnim.

Korisnik oslobađanja robu puštenu u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ne smije prodati ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa.

Ako se roba pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa drugom korisniku oslobađanja koji i sam ima pravo na oslobađanje prema ovom članu oslobađanje se i dalje odobrava, pod uvjetom da novi korisnik oslobađanja predmetnu robu koristi u svrhu koja mu daje pravo na to oslobađanje.

Roba, nakon što je prestanu koristiti žrtve elementarne nepogode, ne smije se prodati ili otuđiti po drugom osnovu bilo uz plaćanje ili besplatno, dati drugom licu na upotrebu, u zalog, na pozajmicu, koristiti u druge svrhe ili dati kao osiguranje za izvršenje druge obaveze, bez prethodnog obavještanja nadležnog carinskog organa.

Ako se roba pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa drugom korisniku oslobađanja koji i sam ima pravo na oslobađanje prema ovom članu ili, prema potrebi, humanitarnoj organizaciji koja ima pravo na oslobađanje, oslobađanje se i dalje odobrava pod uvjetom da novi korisnik oslobađanja predmetnu robu koristi u svrhu koja mu daje pravo na to oslobađanje.

Roba sa kojom se postupa suprotno od navedenog podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan takvog postupanja, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Korisnik oslobađanja koji prestane ispunjavati uvjete koji su mu dali pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina ili koji robu uvezenu uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina namjerava koristiti u svrhe koje nisu predviđene ovim članom o tome obavještava nadležni carinski organ.

U slučaju robe koja ostaje u posjedu korisnika oslobađanja koji prestane ispunjavati uvjete koji su mu dali pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, kada se ta roba prenese na drugog korisnika oslobađanja, koji i sam ima pravo na oslobađanje, ili na humanitarnu organizaciju koja ima pravo na oslobađanje, oslobađanje se i dalje odobrava pod uvjetom da predmetnu robu koristi u svrhu koja mu daje pravo na to oslobađanje. U ostalim slučajevima, roba podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan kada su se ti uvjeti prestali ispunjavati, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Roba koju korisnik oslobađanja koristi u svrhe koje nisu predviđene Odlukom podliježe plaćanju uvoznih dažbina po stopi koja je na snazi na dan kada se počela koristiti u druge svrhe, a na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju na taj dan utvrdi nadležni carinski organ.

Zahtjev za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu korisnik oslobađanja podnosi uz carinsku deklaraciju kojom je roba prijavljena za puštanje u slobodan promet uz oslobađanje uvoznom carinskom uredu prema mjestu predočenja robe.

Uz zahtjev podnosi:

a) popis robe koju uvozi,

b) izjavu:

- da ima organiziranu knjigovodstvenu evidenciju o načinu pružanja humanitarne pomoći, koja omogućava efikasno provođenje carinskog nadzora nad upotrebom predmetne robe u skladu sa ovim članom,
- da je roba koja se uvozi namijenjena za besplatnu podjelu ili besplatnu upotrebu od strane žrtava elementarnih nepogoda,

c) dokaz o statusu humanitarne organizacije, kada je ona korisnik oslobađanja.

Za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu, agencija iz druge države koja pruža pomoć u slučaju elementarne nepogode podnosi ulaznom carinskom uredu popis robe koju uvozi, a koji sadrži i njenu izjavu da predmetnu robu uvozi radi zadovoljavanja svojih operativnih potreba tokom perioda pružanja pomoći u slučaju elementarne nepogode.

Odluka o oslobađanju od plaćanja uvoznih dažbina donosi se u obliku zabilješke na popisu robe.

Odluku po zahtjevu za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu, u upravnom postupku, donosi carinski organ kojem organizaciono pripada uvozni carinski ured.

Drugi korisnik oslobađanja kojem se roba pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa, dužan je, carinskom organu koji je donio prvobitnu odluku o oslobađanju, podnijeti zahtjev za odobravanje oslobađanja, odnosno prijenosa prava i obaveza u vezi tog oslobađanja sa prvobitnog korisnika oslobađanja. Uz zahtjev podnosi:

- izjavu prvobitnog korisnika oslobađanja da predmetnu robu besplatno pozajmljuje, iznajmljuje ili ustupa, koja sadrži i popis te robe,
- kopiju prvobitne odluke o oslobađanju na predmetnu robu,

Izjavu:

- da ima organiziranu knjigovodstvenu evidenciju o načinu pružanja humanitarne pomoći, koja omogućava efikasno provođenje carinskog nadzora nad upotrebom predmetne robe,
- da je roba koja se uvozi namijenjena za besplatnu podjelu ili besplatnu upotrebu od strane žrtava elementarnih nepogoda,

Odluku po zahtjevu, u upravnom postupku, donosi carinski organ koji je donio prvobitnu odluku o oslobađanju.

15. Kovčezi, pogrebne urne i ukrasni pogrebni predmeti

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađaju se kovčezi sa tijelima i urne sa pepelom umrlog lica i ukrasni pogrebni predmeti.

- kovčezi s tijelom i urne s pepelom umrlih ljudi, kao i cvijeće, vijenci i drugi uobičajeni ukrasni pogrebni predmeti koji ih prate,
- cvijeće, vijenci i drugi ukrasni pogrebni predmeti koje lica iz druge države donose na sahranu ili radi ukrašavanja grobova koji se nalaze u carinskom području Bosne i Hercegovine, u vrsti i količini koje ne ukazuju da se radi o uvozu u komercijalne svrhe.

Oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za navedenu robu odobrava ulazni carinski ured usmeno.

Prilog 1.

Obrazovni, naučni i kulturološki materijal bez obzira ko je primalac i za kakvu su upotrebu namijenjeni

A. Knjige, publikacije i isprave

Oznaka CT	Naziv
3705	Fotografske ploče i filmovi, osvijetljeni i razvijeni, osim kinematografskih filmova:
3705 00 10	– za ofsetnu reprodukciju
	– ostalo
3705 00 90	<ul style="list-style-type: none">• Mikrofilmovi knjiga, dječjih slikovnica, uključujući onih za crtanje ili bojenje, školskih vježbanki (radnih bilježnica), knjiga s križaljka i zagonetkama, novina i časopisa, štampane isprave ili izvještaji nekomercijalnog karaktera, te pojedinačne ilustracije, štampane stranice i otisci za štampanje knjiga
4903 00 00	Dječje slikovnice, uključujući i one za crtanje ili bojenje
4905	Geografske i hidrografske karte i slične karte svih vrsta, uključujući atlase, zidne karte, topografske karte i globuse:
	– ostalo:
4905 99 00	– ostalo:
	<ul style="list-style-type: none">• Geografske karte, karte i dijagrami od interesa u naučnim poljima poput geologije, zoologije, botanike, mineralogije, paleontologije, arheologije, etnologije, meteorologije, klimatologije i geofizike
4906 00 00	Originalni planovi rađeni rukom za arhitekturu, mašinogradnju, industriju, trgovinu, topografiju ili u slične namjene; rukopisi; njihove karbonske kopije i fotografske reprodukcije na osjetljivom papiru prethodno navedenih proizvoda
4911	Ostali štampani materijali, uključujući štampane slike i fotografije:
4911 10	– trgovački reklamni materijal, trgovački katalozi i slično:
4911 10 90	– ostalo:
	<ul style="list-style-type: none">• Katalozi knjiga i publikacija koje u prodaju stavljaju izdavači ili prodavači knjiga s poslovnim sjedištem u drugoj državi• Katalozi filmova, snimaka ili drugih vizuelnih i slušnih materijala obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera• Plakati za promoviranje turizma i turističke publikacije, brošure, vodiči, rasporedi vožnje, pamfleti i slične publikacije, ilustrirani ili neilustrirani, uključujući i one koje objavljuju privatna preduzeća, namijenjenih za podsticanje javnosti da putuje izvan Bosne i Hercegovine, uključujući njihove mikrokopije• Bibliografski informacijski materijali za besplatnu distribuciju⁽¹⁾
	– Ostalo:

4911 99 00

– Ostalo:

- Pojedinačne ilustracije, otisnute stranice i otisci za štampanje knjiga, uključujući njihove mikrokopije⁽¹⁾
- Mikrokopije knjiga, dječjih slikovnica, uključujući onih za crtanje ili bojenje, školskih vježbanki (radnih bilježnica), knjiga sa križaljka i zagonetkama, novina i časopisa te isprava ili izvještaja nekomercijalnog karaktera⁽¹⁾
- Publikacije namijenjene podsticanju javnosti da studira izvan Bosne i Hercegovine, uključujući njihove mikrokopije⁽¹⁾
- Meteorološki i geofizički dijagrami

9023 00

Instrumenti, aparati i modeli namijenjeni za demonstriranje (npr. u obrazovanje ili na izložbama), nepodesni za druge upotrebe:

9023 00 80

– Ostali:

- Geografske i reljefne karte od interesa u naučnim poljima poput geologije, zoologije, botanike, mineralogije, paleontologije, arheologije, etnologije, meteorologije, klimatologije i geofizike

⁽¹⁾ Izuzeće se ne primjenjuje na predmete u kojima oglasi pokrivaju više od 25% površine. U slučaju publikacija i plakata za promoviranje turizma, ovaj postotak primjenjuje se samo na privatno komercijalno oglašavanje.

B. Vizuelni i zvučni materijali obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera

Predmeti navedeni u Prilogu 2. Dijelu A koje su proizveli Ujedinjeni narodi ili jedna od njihovih specijaliziranih agencija.

Prilog 2.

Obrazovni, naučni i kulturološki materijal namijenjen obrazovnim, naučnim ili kulturološkim ustanovama, ili ustanovama ili organizacijama u kategorijama navedenim za svaki predmet u trećoj koloni ovog priloga.

A. Vizuelni i zvučni materijali obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera

Oznaka CT	Naziv	Ustanova ili organizacije korisnici
3704 00	Fotografske ploče, filmovi, papiri, karton i tekstil, osvijetljeni ali nerazvijeni	Sve organizacije (uključujući radijske i televizijske organizacije), ustanove ili udruženja koje imaju odobrenje nadležnih organa za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina
3704 00 10	– ploče i filmovi:	
3705	• Kinematografski filmovi, pozitivi obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera Fotografske ploče i filmovi, osvijetljeni i razvijeni, osim kinematografskih filmova:	
3706	• Obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera Kinematografski filmovi, osvijetljeni i razvijeni, sa snimljenim ili bez snimljenoga zvučnog zapisa ili samo sa snimljenim zvučnim zapisom:	
3706 10	– širine 35 mm ili veće:	
3706 10 99	– ostali pozitivi:	
	• Filmski žurnali (sa zvučnim zapisom ili bez njega) koji opisuju tekuće vijesti u trenutku uvoza, uvezeni do najviše dva primjerka za svaku temu u svrhu kopiranja	
	• Arhivski filmski materijal (sa zvučnim zapisom ili bez njega) namijenjen za upotrebu sa filmskim žurnalima	
	• Rekreacijski filmovi posebno namijenjeni djeci i mladima	
	• Ostali filmovi obrazovnog, naučnog ili	

	kulturnog karaktera
3706 90	– ostalo:
3706 90 52	• Filmski žurnali (sa zvučnim zapisom ili bez njega) koji opisuju tekuće vijesti u trenutku
3706 90 91	uvoza, uvezeni do najviše dva primjerka za
3706 90 99	svaku temu u svrhu kopiranja
	• Arhivski filmski materijal (sa zvučnim zapisom ili bez njega) namijenjen za upotrebu sa filmskim žurnalima
	• Rekreacijski filmovi posebno namijenjeni djeci i mladima
	• Ostali filmovi obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera
4911	Ostali štampani materijali, uključujući štampane slike i fotografije:
	– ostalo:
4911 99 00	– ostalo:
	• Mikrokartice ili drugi mediji za pohranjivanje informacija koji se koriste u kompjuteriziranim informacijskim i dokumentarnim službama obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera
	• Panoi namijenjeni isključivo za demonstraciju i obrazovanje
8523	Diskovi, trake, poluprovodički uređaji za pohranjivanje podataka, "pametne kartice" i ostali mediji za snimanje zvuka ili drugih fenomena, neovisno jesu li snimljeni ili ne, uključujući matrice i mastere za proizvodnju diskova, ali isključujući proizvode iz glave 37:
9023 00	Instrumenti, aparati i modeli namijenjeni za demonstriranje (na primjer, u obrazovanju ili na izložbama), nepodesni za druge upotrebe:
	• Uzorci, modeli i panoi obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera, namijenjeni isključivo za demonstraciju i obrazovanje
	• Modeli ili prikazi apstraktnih koncepata poput molekulskih struktura ili matematičkih formula
Razno	Hologrami za laserske projekcije
	Multimedijski kompleti
	Materijali za programiranu nastavu, uključujući materijale u obliku kompleta sa odgovarajućim otisnutim materijalom

B. Kolekcionarski predmeti i umjetnine obrazovnog, naučnog ili kulturnog karaktera

Oznaka CT	Naziv	Ustanova ili organizacije korisnici
Razno	Kolekcionarski predmeti i umjetnine koji nisu namijenjeni za prodaju	Galerije, muzeji i druge institucije koje imaju odobrenje nadležnih organa za uvoz te robe bez plaćanja uvoznih dažbina

RELEVANTNI PROPISI

U svrhu izrade predmetne informacije, korišteni su sljedeći:

- Zakon o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH, broj 58/15),
- Odluka o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja uvoznih i izvoznih dažbina („Službeni glasnik BiH“, broj 24/18),

NAPOMENA:

Detaljne informacije i obrasci su dostupni na:

<http://www.new.uino.gov.ba/ba/Carinski%20postupci>